

Gliksman (Fajtlowicz) Sara

Categories: Biographies

Artist Sura Bajla Mejerowicz (Majerowicz) was born on 28 November 1909, in Łódź. She was the daughter of optician Wolf Jakub Mejerowicz, originally from Kaunas, in what is today Lithuania, and Lea (Eliza) Bereskin, from Brest, now Belarus. Before 1921, the family lived at 34 Dzielna; later at 39 Sienkiewicza.

She attended the Jewish Secondary School Society at 7 Piramowicza, where Laura (Lora) Sołowiejczyk taught drawing and painting. She was also a student at the private Maurycy Trębacz School of Painting, at 71 Piotrkowska, and the Ryszard Radwański School of Drawing and Painting. In addition, she had lessons with Konstanty Mackiewicz; she also met with Konrad Krzyżanowski at 23 Poznańska and attended a Warsaw art studio operated by Adam Rychtarski, who ran the School of Painting and Drawing. In 1933, she became a member of the Professional Association of Polish Artists and Designers in Łódź thanks to support from Mackiewicz, with whom she exhibited her works, from her debut at the Municipal Art Gallery in 1933 until the outbreak of the Second World War. Her works and art criticism appeared in Forma magazine, published by the union. In 1935, she married Mordka Gliksman, and from then on she signed her paintings using the name Majerowicz-Gliksmanowa or Gliksman. She took part in collective art exhibitions in Warsaw (1934, 1935), Kraków (1938, 1939) and Lviv, Ukraine (1934, 1936, 1939). In June 1939, she participated in the exhibition Świat Kobiety (The World of Women) organised by the Women's Civic Action Union at the Civic Resource Centre in Warsaw. Her work, mainly composed of landscapes and still lifes, was stylistically reminiscent of post-impressionism.

During the war, she and her husband were in the Łódź Ghetto, living at Zgierska 13. Employed as a graphic designer in the [Statistical Department](#) (vide), she produced statistical charts and posters, designed stamps and worked on souvenir albums. Thanks to having access to materials and painting tools, she created paintings depicting ghetto motifs.

During the liquidation of the ghetto, from 23 June to 29 August 1944, she and her husband hid in a transformer station, a bunker and her apartment in a closed-off area of the ghetto. Then, along with a group of other surviving prisoners, the Germans held her in a factory complex at 16 Jakuba. She was put to work at sorting belongings of those who were deported, removing rubbish, and painting warning signs.

After liberation, she remained in Łódź and helped rebuild the city's arts scene. As a member of the Łódź branch of the Association of Polish Artists and Designers, she worked as a graphic designer for the Ministry of Information and Propaganda. Between 1945 and 1958, she took part in exhibitions organised by the association. In January 1947, her works were presented at the 1st Exhibition of Jewish Visual Artists in Łódź, organised by the Jewish Cultural and Artistic Society. In February of that year, with support of the provincial commissioner for the productivity of the Jewish community, she founded the Sztuka Artistic and Painting Cooperative, at Piotrkowska 42. In 1948, she changed her name to Sabina and appeared under this name in exhibition catalogues from 1950–1958. In early 1950, she took part in a collective exhibition of the Artists' Section of the Jewish Cultural Society in Poland, organised at the Municipal Museum in Wrocław. Her post-war work continued to explore similar themes, expanding them to include depictions of people working at their jobs.

In 1957, she emigrated to Israel. She was a member of the Israel Artists' Union and exhibited her work at Beit Chagall in Haifa (1951), Artist's House in Tel Aviv (1957, 1964), Beit Chagall in Haifa (1959) and Hendi Gallery in Rehovot (1966), among other places. She died in 2005.

Irmina Gadowska

Resources

APŁ, ASC GŻŁ 1826–1939, Księga urodzeń, 501; *ibid.*, Księga małżeństw 1935, 496; *ibid.*, 221/, 24854, Spis ludności Łodzi 1916–1921 G, k. 197; *ibid.*, 278/896, k. 256, 424; AYV RG O.3/3889,

Testimony of Sara (Gliksmann) Fajtlowicz.

Allgemeines Künstlerlexikon: Die bildenden Künstler aller Zeiten und Völker, t. 56, München-Leipzig: De Gruyter, 2007, s. 63; Beczkowozy jadą na Parnas, „Ilustrowana Republika” 1938, nr 117, s. 9; IV Doroczna wystawa prac członków ZZPAP w Łodzi, 1948 [katalog wystawy]; V Doroczna wystawa prac członków ZZPAP w Łodzi 1949 [katalog wystawy]; VI Doroczna wystawa prac członków ZZPAP w Łodzi, 1950 [katalog wystawy]; VII Doroczna wystawa prac członków ZZPAP w Łodzi, marzec 1952 [katalog wystawy], Łódź: Ośrodek Propagandy Sztuki, 1952; VIII Doroczna wystawa prac członków ZPAP w Łodzi, maj-czerwiec 1953 [katalog wystawy], Łódź: Ośrodek Propagandy Sztuki, 1953; IX Doroczna wystawa prac członków ZPAP w Łodzi, październik-listopad 1954 [katalog wystawy]; X Doroczna wystawa prac członków ZPAP w Łodzi, październik-listopad 1955 [katalog wystawy]; XI Doroczna wystawa prac członków ZPAP w Łodzi, listopad 1956 [katalog wystawy]; [I] Doroczny Salon ZZPAP w Łodzi, listopad-grudzień 1946 [katalog wystawy]; Doroczny Salon Związku Zawodowego Polskich Artystów Plastyków w Łodzi, 1956 [katalog wystawy]; S. Gelbart, Zbiorowa wystawa artystów żydowskich, „Mosty” 1949, nr 41, s. 7; T. Grygiel, Wystawa zbiorowa grupy artystów Żydów w Łodzi, „Nasze Słowo” 1948, nr 2, s. 6; E. Kaganowski, Impresje z Wystawy Żydowskich Artystów Plastyków, „Opinia” 1948, nr 30, s. 9; Katalog wystawy okolicznościowej zorganizowanej ku uczczeniu trzydziestej czwartej rocznicy Wielkiej Rewolucji Październikowej, Łódź: Spółdzielnia Pracy ZPAP w Łodzi, 1951; Katalog wystawy prac członków ZPAP zorganizowanej dla uczczenia święta 1 Maja, maj 1952, Łódź 1952; Katalog Wystawy Prac Plastyków Żydowskich, Łódź 1948; Katalog wystawy „Świat Kobiety”, 15-25 czerwca 1939, Warszawa: s.n., 1939; Księga adresowa miasta Łodzi i województwa łódzkiego z informatorami 1937-1939. Dział II, Łódź: Antoni Żumański, 1939, s. 277; M.J., Wystawa prac członków Zw. Zaw. Polskich Artystów Plastyków w Łodzi, „Ilustrowana Republika” 1937, nr 37, s. 11; M.J., Wystawa prac członków zw. zaw. polskich artystów-plastyków, „Ilustrowana Republika” 1939, nr 41, s. 9; Otwarcie I-szej Wystawy żydowskich artystów plastyków w Łodzi, „Opinia” 1948, nr 28, s. 9; I Wystawa Związku Zawodowego Polskich Artystów Plastyków, sierpień-wrzesień 1947 [katalog wystawy]; A. Saciuk-Gąsowska, Sara Majerowiczówna 1915-2005, „Słowo Żydowskie” 2015, nr 9, s. 20-22; Salon warszawski: 104 malarzy prezentuje swe dzieła w I.P.S.-e, „Głos Poranny” 1934, nr

89, s. 19; J. Sandel, Z wystawy żydowskich art. plastyków w Łodzi, „Opinia” 1948, nr 39, s. 6; Sara Giksmanowa, „Forma. Czasopismo Związku Zawodowego Polskich Artystów Plastyków w Łodzi” 1936, nr 4, s. 15; Sara Majerowiczówna, „Forma. Czasopismo Związku Zawodowego Polskich Artystów Plastyków w Łodzi” 1934, nr 2, s. 16; K. Sosnowski, Plastycy żydowscy pracują, „Nasze Słowo” 1948, nr 18/19; M. Tarnowska, Zagłada i odrodzenie w twórczości ocalonej – łódzkiej malarki Sary Gliksman-Fajtlowicz (1909 – 2005), „Studia Judaica” 2021, nr 2, s. 431-471; E. Wiatr, Życie kulturalne Żydów w Łodzi w latach 1945-1950, [w:] Społeczność żydowska i niemiecka w Łodzi po 1945 roku, red. A. Lech, K. Radziszewska, A. Rykała, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2010; Wystawa malarstwa członków ZPAP w Łodzi, lipiec 1958, katalog, Słupsk 1958; Wystawa okolicznościowa zorganizowana dla uczczenia XXXV rocznicy Wielkiej Rewolucji Październikowej, CBWA i ZZPAP w Łodzi, listopad 1952 [katalog wystawy]; Wystawa prac członków ZPAP w Łodzi dla uczczenia II Zjazdu PZPR, marzec 1954 [katalog wystawy]; Wystawa plastyków łódzkich, „Głos Poranny” 1933, nr 15, s. 9; Wystawa prac plenerowych członków ZPAP Okręgu łódzkiego, grudzień 1953 [katalog wystawy]; Wystawa Wiosenna Prac Plastyków Łódzkich, maj 1955 [katalog wystawy]; Wystawa zbiorowa prac członków ZPAP w Łodzi, 7-30 października 1956 [katalog wystawy].

References

<https://www.yadvashem.org/museum/art/collection/landscapes/view-of-the-lodz-ghetto.html>

Tags

culture life

Updated: 16-03-2026

Added: 17-09-2025